

L a n d s k a p s n ä m n d e n s framställ-
N:o 11/1935.
ning till Ålands landsting med förslag om anta-
gande av i riket gällande lag om sparbanker.

Sparbankernas i riket verksamhet reglerades genom förordningen av den 19 juni 1895 och deras rörelse begränsades till mottagande av insättningar å sparräkning samt dessa medels utlåning mot skuldsedel. Men då sparbankernas antal och de av dem förvaltade sparmedlen snabbt ökades och deras lånerörelse vann allt större betydelse i landets ekonomiska liv, befunnos stadgandena i nämnda lag alltför snäva, varför en lag om sparbankerna blev stadfäst den 18 oktober 1918, uti vilken dessa inrättningar medgavs rätt till mångsidigare verksamhet än förut. Och på grund av den erfarenhet, som vidkommande sparbanksverksamheten vunnits under den tid sistnämnda lag var gällande, befanns det nödigt att taga frågan om ändring och komplettering av sparbankslagstiftningen till ny prövning. Resultatet härav blev sedermera den av riksdagen antagna lagen om sparbanker av den 17 juli 1931, vilken till sitt innehåll väl bör anses utgöra en kodifiering av nämnda lagstiftning med detaljerade föreskrifter om sparbankernas verksamhet, säkerhetsfonder, bokföring och revision samt offentlig tillsyn, m.m. Men denna lag har ej heller undgått det i rikets nuvarande lagstiftning icke ovanliga ödet att omedelbart efter sin tillkomst undergå ändringar. Så skedde redan den 31 december 1931, då 50 § i lagen erhöill förändrad lydelse, och genom lagen av den 17 mars 1933 ändrades lagens 44 och 45 §§.

Sparbankernas uppgift utgör att befordra sparsamhet genom att be-
 reda främst sparare med små inkomster tillfälle att utan risk förrän-
 ta sina sparmedel i sparbank. På grund härav torde lagstiftningen om
 dylika inrättningar i huvudsak måsta hänföras till det sociala gebi-
 tet, ehuru densamma i flere hänseenden även berör näringsrätten. På
 dessa lagstiftningsområden äger landskapet behörighet, dock ej beträ-
 fande grunderna för rätt att idka näring och yrke. Likväl ingår i ri-
 kets sparbankslag jämväl ett mångtal stadganden, berörande privaträt-
 ten och andra rättsområden, vilka icke underligga landskapets lag-
 stiftningskompetens. Men enär beträffande bestämmelser av rikslagsstif-
 ningsnatur, vilka endast genom att intagas i sitt rätta sammanhang i
 landskapslag kunna komma till tillämpning i landskapet, dess lagstif-
 tande organ enligt tidigare i flere fall godkänd tolkning icke för-
 menats rätt att vid stiftandet av landskapslag av blandad natur inta-
 ga dylika bestämmelser, såvida det från rikslagsstiftningsområdet
 hämtade stadgandet icke gives annat innehåll i sak än det har i riks-
 lag, måste landstinget anses behörigt att antaga ifrågavarande lag om
 sparbanker att gälla även för landskapets vidkommande, dock torde det
 ur många synpunkter sett vara önskligt att finansministeriets yttran-
 de inhämtas i de hänseenden, som här nedan angivas.

Med hänsikt till det ovanframhållna och då lagen in praxi redan
 torde i landskapet tillämpats samt förty samma anledning, som i fråga
 om antagandet av banklagen betingat dess antagande av landstinget,

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1931

N:o 398—405

Innehåll: N:o 398. Lag angående ändring av 50 § i lagen om sparbanker, sid. 967. — N:o 399. Lag angående temporär ändring av lagen om riksdagsmannaarvode, sid. 968. — N:o 400. Förordning angående indragning av särskilda tjänster och befattningar vid statskontoret, sid. 969. — N:o 401. Förordning angående indragning av särskilda tjänster vid statskontoret, sid. 969. — N:o 402. Förordning om ändring av särskilda tjänster vid statens revisionsverk, angående terminsavgiften vid statens lärdomsskolor, sid. 970. — N:o 403. Förordning angående internavgiften vid seminarierna, sid. 971. — N:o 404. Förordning om antecknande i jordregistret av å stadsområde befintliga lägenheter, sid. 972. — N:o 405. Förordning angående Karelska näsets fond, sid. 973.

N:o 398.

Lag

angående ändring av 50 § i lagen om sparbanker.

Given i Helsingfors den 31 december 1931.

I enlighet med Riksdagens beslut skall 50 § i lagen om sparbanker, given den 17 juli 1931, erhålla följande ändrade lydelse:

50 §.

Bokslut, som fullständigt bör utvisa sparbankens ställning, skall upprättas för kalenderår, och bör därvid iakttagas, att tillgångarna icke upptagas i räkenskaperna till högre än deras faktiska värde och att av vinst- och förlusträkningen framgår, vilka avskrivningar verkställts samt av hurudana placeringar de föranletts.

Obligationer må i bokslutet för det år, under vilket de till sparbanken anskaffats, upptagas högst till sitt anskaffningsvärde och i de följande boksluten till högst det värde, vartill de varit upptagna i det föregående bokslutet; dock må obligationers

värde i bokslutet kunna höjas högst till deras börsvärde eller till gångbart värde till täckande av förlust, som uppstått i sparbankens rörelse, eller för nedsättning av andra tillgångars värde.

Obligationer må ej anses vara i bokslutet upptagna över sitt faktiska värde, om de upptagits i bokslutet till sitt börsvärde eller gångbara värde eller till sådant värde, att obligationernas ränteavkastning utgår efter en räntefot, som med högst tre fjärdedels procent understiger medeltalet av Finlands Banks lägsta diskontsatser under tio år närmast före bokslutsåret.

Helsingfors den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.

Finansminister *Kyösti Järvinen.*

N:o 399.

L a g

angående temporär ändring av lagen om riksdagsmannaarvode.

Given i Helsingfors den 31 december 1931.

I enlighet med Riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 70 § i riksdagsordningen föreskriver, ändras härmed temporärt 1 och 4 §§ i lagen den 23 mars 1928 om riksdagsmannaarvode på följande sätt:

1 §.

Riksdagsmans arvode vid lagtima riksdag utgör tjuguetusen mark, varav i dagsarvode beräknas etthundrasjuttiofem mark.

Vid urtima riksdag uppbär riksdagsmannas arvode för varje dag riksdagen är församlad.

Riksdagsman, som infinner sig till riksdagen efter dess början, uppbäre arvode från och med den dag, å vilken hans fullmakt blev granskad eller han, vid en senare riksdag, sig hos talmannen anmälde.

Därjämte hava riksdagens talman och vicetalmän samt övriga riksdagsmän rätt att erhålla fribiljett å statsjärnvägarna, talmannen och vicetalmännen i första klass för den tid deras uppdrag varar och övriga riksdagsmän i andra klass för den tid deras riksdagsmannavärv fortgår.

4 §.

Medlem i statsutskottet eller utskottet för utrikesärenden, vilken deltagit i utskottets arbete efter avbrott i riksdagen eller dess avslutande, uppbäre arvode för den tid utskottets arbete varat och han för resor i detta syfte använt. Arvodet utgör härvid etthundrasjuttiofem mark för dagen.

Enahanda arvode tillkomme i riksdagsordningens 85 § omförmälda justeringsmän för den tid de efter avbrott i riksdagen eller dess avslutande använt till sitt arbete och för ändamålet företagna resor.

Denna lag är gällande från den 1 januari 1932 till utgången av sagda år, varefter 1 och 4 §§ i lagen den 23 mars 1928 om riksdagsmannaarvode ånyo bliva gällande, sådana desamma lydde före denna lags ikraftträdande.

Helsingfors, den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.

Justitieminister T. M. Kivimäki.

N:o 400.

Förordning

angående indragning av särskilda tjänster och befattningar vid statskontoret.

Given i Helsingfors den 31 december 1931.

På föredragning av finansministern stadgas härmed, i stöd av 8 § i lagen den 17 april 1931, angående statens revisionsverk, att följande med grundlön förenade tjänster och befattningar vid statskontoret

skola, räknat från den 1 januari 1932, indragas, nämligen en äldre kamrerartjänst, en bokhållartjänst, en biträdande bokhållartjänst och två kontorsbiträdesbefattningar av I avlöningsklassen.

Helsingfors den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.Finansminister *Kyösti Järvinen.*

N:o 401.

Förordning

angående indragning av särskilda tjänster vid statens revisionsverk.

Given i Helsingfors den 31 december 1931.

På föredragning av finansministern stadgas härmed, i stöd av 3 § i lagen den 17 april 1931, angående statens revisionsverk, att assessors- och revisionsråds- samt

överrevisorstjänsterna av högre och lägre lönekategorin vid statens revisionsverk skola, räknat från den 1 januari 1932, indragas.

Helsingfors den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.Finansminister *Kyösti Järvinen.*

N:o 402.

Förordning

om ändring av förordningen den 18 december 1925, angående terminsavgiften
vid statens lärdomsskolor.

Given i Helsingfors, den 31 december 1931.

I anledning av Riksdagens därom fattade beslut varder, på föredragning av undervisningsministern, härmed stadgat, att 1 § i förordningen angående terminsavgiften vid statens lärdomsskolor, given den 18 december 1925, skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Vid alla statens lärdomsskolor skall terminsavgiften från och med år 1932 utgöra femhundra mark. Besökes samtidigt samma eller flere statens lärdomsskolor av två eller flere syskon erlägges endast för en

sagda avgift, men för envar av de övriga tvåhundra femtio mark.

Av elev, som intages i statens lärdomsskola, må ej någon inskrivningsavgift upp bäras.

Helsingfors, den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.

Undervisningsminister *Antti Kuikkonen.*

N:o 403.

Förordning

angående internavgiften vid seminarierna.

Given Helsingfors den 31 december 1931.

Med upphävande av förordningen angående internavgiften vid seminarierna, given den 16 april 1920, stadgas härmed, på föredragning av undervisningsministern, att internavgiften vid seminarierna skall från början av år 1932 utgöra ettusenett-hundrafyratio mark för läsår, varav hälften erlägges vid början av varje termin.

Helsingfors den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.

Undervisningsminister *Antti Kukkonen.*

Förordning

om antecknande i jordregistret av å stadsområde befintliga lägenheter.

Given i Helsingfors den 31 december 1931.

Med stöd av 32 § i lagen den 17 juli 1931 om skiftesväsendet, tomtmätning och registrering av fastighet i stad stadgas härmed, på föredragning av lantbruksministern, följande:

1 §.

I stads jordregister skola ofördröjligen antecknas inom stadsområdet belägna lägenheter och exproprierade områden, för såvitt de icke tillhöra staden eller genom laga tomtindelning eller eljest tidigare i sin helhet indelats i tomter.

Vid antecknandet bör i mån av möjlighet iakttagas tidigare kamerala indelning samt lägenheterna och områdena antecknas under sina förra namn och registernummer.

2 §.

Har en del av i 1 § nämnd lägenhet eller område underkastats eller underkastas den framdeles tomtindelning, skola härom nödiga anteckningar göras i stadens jordregister.

3 §.

I den mån i 1 § nämnda lägenheter och områden antecknas i stads jordregister, skall över dem upprättas registerkarta, på sätt därom är särskilt stadgat.

4 §.

Stadsmyndighet åligger att ställa för upprättande och förande av jordregister och registerkarta erforderliga kartor och handlingar till lantmäterikontorets förfogande samt avgiva utredning angående staden tillhöriga lägenheter och ägor ävensom om i tomtindelningen ingående områden.

Helsingfors den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.

5 §.

Lantmäteristyrelsen är berättigad att förordna lantmäteringenjör att upprätta i denna förordning nämnda jordregister och registerkarta, för såvitt sådant befinnes nödigt, och äger lantmäteringenjören rätt att för dylikt uppdrag erhålla arvode enligt förordningen om lantmäteriarvoden.

6 §.

Lantmäteristyrelsen kan utfärda närmare anvisningar och föreskrifter beträffande upprättandet av i denna förordning nämnt jordregister och registerkarta.

7 §.

Beträffande skiftes- och andra lantmäteriförrättningar å de inom stadsområde belägna fastigheter, vilka äro antecknade i stadens jordregister, skall i tillämpliga delar iakttagas, vad om förfarandet vid lantmäteriförrättningar och deras handläggning är stadgat.

8 §.

Vad i denna förordning är stadgat angående stad, äge motsvarande tillämpning å köping, som utgör egen kommun.

9 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1932.

Lantbruksminister S. Mattsson.

N:o 405.

Förordning

angående Karelska näsets fond.

Given i Helsingfors den 31 december 1931.

Med stöd av 2 § i lagen den 22 maj 1931 om Karelska näsets fond stadgas härmed, på föredragning av lantbruksministern, följande:

1 §.

Av de penningmedel, vilka influtit genom försäljning av den fasta och övriga egendom, som på grund av lagen den 5 september 1924, angående utlänning tillhörig, i Finland befintlig egendom, som lämnats utan vård, kommit i statens ägo, och med stöd av samma lag tillfallit statsverket, bildas Karelska näsets fond sålunda, att dessa penningmedel, sedan från dem avdragits statens kostnader för verkställigheten av sagda lag i Viborgs län, för ändamålet överförs till finansministeriet.

I den mån egendom, som tillhört utlänning, även framdeles på grund av ovan nämnda lag kommer i statens ägo och blir realiserad, överförs sålunda influtna, liksom ock övriga statsverket med stöd av samma lag tillfallande kontanta penningmedel till finansministeriet för att införas med fonden.

Den del av fondens räntemedel, som under året icke användes på nedanstadgat sätt, skall likaså läggas till fondens kapital.

2 §.

Fonden förvaltas av finansministeriet.

3 §.

Finansministeriet bör bibehålla fonden till kapitalet oförminskad samt göra den räntebärande genom medlens placering i säkra obligationer eller medelst utlåning till kommuner å Karelska näset eller till andra, med beaktande av, att de utlånade medlen användas till befrämjande av den andliga eller ekonomiska utvecklingen å Karelska näset.

4 §.

Fondens räntemedel skola användas till beviljande av understöd åt sammanslutningar eller enskilda personer för stödjande av den andliga och ekonomiska utvecklingen å Karelska näset.

5 §.

Angående de understöd, som årligen utgivas, äger finansministeriet besluta efter att hava inhämtat utlåtande av en ministeriet underlydande, för ändamålet tillsatt konsultativ nämnd.

Nämnden, som förordnas av statsrådet för tre år i sänder, består av ordförande och fyra ledamöter, av vilka en förordnas

till viceordförande. Till sekreterare i nämnden förordnas av finansministeriet på nämndens framställning någon av dess ledamöter.

Nämnden bör utses bland personer, vilka äro förtrogna med det kulturella och ekonomiska livet å Karelska näset.

6 §.

Ansökning om understöd skall ställas till finansministeriet och inlämnas till nämndens sekreterare före den 1 mars varje år. Sekreteraren bör årligen före utgången av januari månad i tidningspressen införa annons om understödens utdelning med tillkännagivande av, vad som bör iakttagas vid ansökan om understöd.

Understödssökande bör i ansökningsen så detaljerat som möjligt angiva, för vilket ändamål och på vilket sätt det äskade understödet är avsett att användas.

Understödstagare bör inom tid, som av

Helsingfors, den 31 december 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.

nämnden bestämmes, till sekreteraren avlämna en till finansministeriet ställd berättelse jämte redovisning för understödets användning.

7 §.

Nämnden bör tillse, att de beviljade understöden användas på riktigt sätt för de ändamål, för vilka de utgivits, granska de i föregående paragraf nämnda berättelserna och redovisningarna över understödets användning samt årligen före utgången av mars månad insända desamma jämte eget utlåtande till finansministeriet.

8 §.

Statsrådet fastställer ordförandens och ledamöternas i nämnden arvoden samt finansministeriet det tilläggsarvode, som tillkommer sekreteraren för hans åligganden. Sagda arvoden, så ock de övriga kostnader, som föranledas av fondens förvaltning, bestridas ur fondens räntemedel.

Lantbruksminister S. Mattsson.

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1931

N:o 235—236

Innehåll: N:o 235. Lag om sparbanker, sid. 553. — N:o 236. Justitieministeriets beslut angående fastställande av ny avlöningsstat för vissa befattningshavare i S:t Michels stad, sid. 569.

N:o 235.

Lag om sparbanker.

Given i Helsingfors den 17 juli 1931.

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas härmed:

I Kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

Med sparbank förstås enligt denna lag sådan allmän och allmännyttig penninginrättning, som har till ändamål att, utan rätt för stiftare eller andra till vinst å inrättningens rörelse, främja sparsamheten genom att mottaga penningar till förräntning och placera dem på tillförlitligt sätt.

För fullgörandet av denna uppgift må sparbank bedriva sådan rörelse, vartill den jämlikt denna lag är berättigad.

2 §.

Förutom postsparbank må icke annan penninginrättning än sådan, som i 1 § omförmäles, i sitt firmanamn eller eljest för angivande av sin verksamhet använda benämningen „sparbank”.

3 §.

Sparbank kan stiftas av kommun eller flere kommuner gemensamt eller ock av minst tjugo välfrejdade finska medborgare.

Stiftare av sparbank skola hos finansministeriet söka koncession för sparbanken och fastställelse å dess stadgar, varvid tillika bör stynkas, att i stadgarna föreskriven grundfond blivit tecknad eller redan förefinnes.

Förutom de medel, som äro erforderliga till bestridande av kostnaderna för bankens stiftande, skall sparbank innehava en till minst femtiotusen mark uppgående grundfond, som bör inbetalas i penningar.

4 §.

Sparbanks stadgar skola innehålla bestämmelser angående:

1) sparbankens firma, vari ordet „sparbank” bör ingå;

2) sparbankens hemort;

3) grundfondens belopp samt huruvida och på vilka villkor den återbäres;

4) principalernas antal samt antalet suppleanter, som tilläventyrs skola väljas för dem, och den tid, för vilken de skola väljas, huru val av principaler skall verkställas och under vilka villkor insättare har rätt att jämte principalerna deltaga i valet av

dess, det minsta antalet ojäviga principaler, som bör närvara för att giltigt beslut må kunna fattas, principalernas befogenhet, orten för principalernas sammanträden ävensom när ordinarie sammanträden skola äga rum, samt å vem sammankallandet av principalerna till sammanträde ankommer, så ock om sättet härför;

5) antalet medlemmar och suppleanter i styrelsen, dess åligganden och beslutförhet, samt tiden, för vilken medlemmarna och suppleanterna väljas;

6) antalet revisorer och deras suppleanter samt tiden för bokslutets uppgörande och revisionens verkställande;

7) huru den omedelbara skötseln av sparbankens angelägenheter skall ordnas;

8) huru beslut om inlåningsräntan skall fattas och tillkännagivas;

9) inom vilken tid efter uppsägning sparbanken är skyldig och berättigad att återbetala med förbehåll om rätt till uppsägning gjorda insättningar;

10) närmare bestämmelser beträffande i 23 § avsedd räkning; samt

11) huru sparbankens styrelse bör granska sparbankens kassa och värdehandlingar.

I sparbanks stadgar kan därjämte bestämmas:

12) att sparbanken är berättigad att mottaga insättningar å sådan räkning, från vilken penningar utbetalas mot check, och utlåna medel genom öppnande av dylik räkning, i vilket fall stadgarna böra innehålla närmare bestämmelser angående sådan räkning;

13) att sparbanken är berättigad att bevilja kredit mot växlar; samt

14) att sparbanksstyrelsens åligganden kunna delvis anförtros åt av styrelsen valda och på dess ansvar fungerande fullmäktige, beträffande vilkas antal, som bör vara minst två, mandattid och befogenhet, så ock kontrollen över deras verksamhet bör bestämmas i stadgarna.

I stadgarna kan ock bestämmas, att sparbanken är, efter att därtill hava erhållit tillstånd av finansministeriet, berättigad:

15) att inrätta filialkontor, i vilket fall i stadgarna bör bestämmas jämväl om filialkontorens skötsel och övervakning;

16) att sälja postremissväxlar, utställda av bankinrättning, som äges av sparbanker; samt

17) att bedriva notariatrörelse och förvalta värdepapper såsom öppna depositioner.

Rörelse, som nämnes i punkterna 13) och 17) av denna paragraf, är endast sådan sparbank berättigad att bedriva, vars egna fonder uppgå till minst en halv miljon mark.

5 §.

Sparbank, vars stiftande ur synpunkten av allmän fördel är nyttigt, bör beviljas koncession.

Överensstämma sparbanks stadgar med denna lag och förefinnas i övrigt inga giltiga skäl för deras förkastande, böra stadgarna fastställas.

Anser finansministeriet sig icke kunna fastställa stadgarna, bör detsamma lämna anvisning därom, i vilket avseende dessa böra ändras för att kunna fastställas.

6 §.

Befinnes ändring av sparbanks stadgar nödig, må styrelsen därom framställa förslag för behandling å principalernas sammanträde. Äro vid detta sammanträde minst två tredjedelar av principalerna tillstädes och uppbära de enhälligt och utan ändring förslaget, skall detsamma anses vara av principalerna godkänt. Äro så många principaler icke tillstädes eller godkännes styrelsens förslag icke enhälligt och utan ändring, skall saken för slutligt av-

görande hänskjutas till nytt sammanträde, som hålles tidigast en månad därefter. Ändring av stadgarna, som uppbäres av minst två tredjedelar av de vid detta sammanträde närvarande principalerna, anses vara av principalerna godkänd.

Ä ändring av stadgarna skall sökas finansministeriets fastställelse, och tillämpas härvid i motsvarande delar, vad i 5 § är sagt. Stadgarna anses icke ändrade, innan ändringen behörigen fastställts.

7 §.

Sparbank skall, innan den vidtager med sin verksamhet, anmälas till inskrivning i handelsregistret, och skall anmälan, som bör underskrivas av samtliga medlemmar i sparbankens styrelse, upptaga:

- 1) dagen, då sparbankens stadgar fastställts;
- 2) sparbankens firma;
- 3) sparbankens hemort;
- 4) grundfondens storlek;
- 5) sättet för sammankallande av sparbankens principaler;
- 6) de personer, vilka tillhöra sparbankens styrelse i egenskap av ordförande, viceordförande och ledamöter samt vilka sparbankens fullmäktige äro, därest sådana blivit valda; samt
- 7) de personer, vilka äro berättigade att teckna sparbankens firma.

Anmälan bör innehålla styrelsens försäkran, att sparbankens grundfond blivit i penningar till fullo inbetald, och åtföljas av sparbankens stadgar samt bestyrkt avskrift av det beslut, varigenom fastställelse å stadgarna meddelats.

Sker ändring i något förhållande, varom anteckning gjorts i handelsregistret, eller har sparbank försatts i likvidation eller beslut om dess upplösning fattats, skall även därom anmälan göras till handelsregistret. Sparbank är befriad från inregistreringsavgift.

I öfrigt gälle i motsvarande delar vad om anmälan till handelsregistret eller underlåtenhet att göra sådan är stadgat.

8 §.

Vidtager sparbank med sin verksamhet innan inskrivning i handelsregistret ägt rum, svare den, som under nämnda tid å sparbankens vägnar ingår förbindelse, därför såsom för egen skuld; äro de flere, svare de en för alla och alla för en.

9 §.

Innan sparbank vidtager med sin verksamhet, bör dess styrelse till sparbanksinspektören anmäla principalernas, medlemmarnas i styrelsen och sparbanksfullmäktiges samt verkställande direktörens och revisorernas namn och hemort, de personer, som äro berättigade att teckna sparbankens firma, samt tiden, då sparbanken första gången öppenhålles för allmänheten.

Anmälan bör åtföljas av medlemmarnas i styrelsen skriftliga försäkran, att sparbankens grundfond till fullo inbetalts i penningar, sparbankens stadgar samt bestyrkt avskrift av beslut angående deras fastställelse.

Hava sparbanks stadgar undergått ändring, skall bestyrkt avskrift av finansministeriets beslut därom genom styrelsens försorg omedelbart översändas till sparbanksinspektören. Sker ändring i annat förhållande, varom hos sparbanksinspektören på grund av denna paragraf anmälts, skall han jämväl därom omedelbart underättas.

10 §.

Sparbank vare berättigad att tillhöra förening eller annan sammanslutning, som har till ändamål sparbanksväsendets befrämjande, eller till vilken sparbanken förbedrivande av sin rörelse eller för omvårdnad av personer i dess ordinarie tjänst har skäl att höra.

II Kap.

Sparbanks förvaltning och skötsel.

11 §.

Sparbanks angelägenheter handhas av dess principaler, vilka såsom representanter för insättarna övervaka sparbankens förvaltning, samt av bankens styrelse, å vilken ledningen av bankens verksamhet ankommer.

Av styrelsens ledamöter må högst en tredjedel tillhöra principalerna.

Till principal eller styrelsemedlem må ej utses person, som icke äger råda över sin egendom.

12 §.

Principalerna, vilka böra till antalet vara minst tolv, samt suppleanterna för dem, därest val av sådana föreskrives i stadgarna, utses på sätt i stadgarna föreskrives. I stadgarna må den tid, för vilken principalerna väljas, bestämmas till högst sex år, och böra principalernas mandattider ordnas så, att högst hälften samtidigt är i tur att avgå.

Principal, som är i tur att avgå, kvarstår i sitt uppdrag till dess ny principal i hans ställe blivit lagligen utsedd. Avlider eller avgår principal innan tiden för hans uppdrag utgått och ingår i stadgandena icke bestämmelse därom, att suppleant träder i hans ställe för den återstående mandattiden, skall vid första därefter förrättat val av principaler i hans ställe utses ny principal för den återstående delen av sagda tid.

I stadgarna må antalet ojäviga principaler, som fordras för fattande av giltigt beslut vid principalernas sammanträden, fastställas så, att åtminstone en tredjedel av principalerna och minst fem ojäviga principaler böra vara tillstädes.

Principal må icke vara tjänsteman i samma sparbank.

13 §.

Principalerna, vilka för ett år i sänder inom sig utse ordförande och viceordförande, sammankomma till ordinarie sammanträde åtminstone en gång varje år. Principalerna sammankomma jämväl till extraordinarie sammanträde, då principalernas ordförande eller sparbankens styrelse anser det nödigt eller en tredjedel av principalerna det fordrar.

A principalerna ankommer att:

1) utse medlemmar i styrelsen och suppleanter för dem samt årligen revisorer och suppleanter för granskning av bankens förvaltning och skötsel under följande år;

2) fastställa i 16 § nämnda ersättningar samt styrelsens och revisorernas arvoden;

3) fastställa bokslutet, besluta om ersättande av möjligen uppkommen förlust samt, på grund av styrelsens förslag, om användande av årsvinsten för de i 39 § 3 mom. nämnda ändamål;

4) besluta om ansvarsfrihet för styrelsen eller åtgärd, som skall vidtagas, där ansvarsfrihet vägrats;

5) på grund av styrelsens förslag besluta om förvärfvande av fastighet samt om dess in-tecknande och försäljning;

6) fastställa de grunder, enligt vilka sparbankens medel årligen kunna användas för anskaffande av pensionsförmåner åt personer i sparbankens ordinarie tjänst samt åt deras änkor och minderåriga barn;

7) besluta om öppnande av filialkontor; samt

8) avgöra övriga ärenden, vilka enligt lag eller sparbankens stadgar ankomma å principalernas handläggning eller av styrelsen överlämnas till deras avgörande.

Principal må endast personligen föra sin talan och utöva sin rösträtt å principalernas sammanträden.

Principal, som är styrelsemedlem, må icke deltaga i val av revisorer eller i beslut angående ansvarsfrihet för styrelsen.

14 §.

Den tid, för vilken medlemmarna i styrelsen och deras suppleanter utses, må i stadgarna fastställas till högst tre år. Medlem i styrelsen eller suppleant kan genom beslut av principalerna skiljas från sitt uppdrag före utgången av den tid, för vilken han är utsedd.

Hava å sparbanksstyrelse ankommande göromål anförtrotts åt fullmäktige, som tillika äro styrelsemedlemmar, böra i styrelsen ingå så många medlemmar att de av dem, vilka icke äro fullmäktige, utgöra flertalet.

Fullmäktig vare icke berättigad att ensam besluta om beviljande av kredit.

Är medlem av styrelsen fullmäktig, må hans mandattid som fullmäktig ej överstiga mandattiden som styrelsemedlem. Är verkställande direktören eller annan i sparbankens ordinarie tjänst anställd person fullmäktig, skall tiden för hans uppdrag bestämmas att utgå senast tre månader efter skedd uppsägning.

Till medlem i styrelsen, fullmäktig eller revisor må icke utses styrelse- eller förvaltningsrådsmedlem eller tjänsteman i annan penninginrättning, som mottager insättningar av allmänheten, styrelsemedlem eller fullmäktig dock obetaget att vara medlem av förvaltningsrådet i penninginrättning, som äges av sparbanker.

15 §.

Sparbanks styrelse äger besluta om placering av sparbankens medel, räntesatser för utlåningen samt upptagande av kredit.

Styrelsen äger för sparbanken tala och svara. Stämning eller annat offentlig myndighets meddelande skall anses hava kommit sparbanken tillhanda, då styrelsens ordförande, viceordförande eller fullmäktig erhållit del därav.

Styrelsen utser inom sig ordförande och viceordförande för ett år i sänder.

16 §.

Ät medlem i sparbankens styrelse må arvode erläggas. Principal kan erhålla skäligen gottgörelse för resekostnad och tids-spillan, som principalernas sammanträde föranlett. Arvode eller gottgörelse må likväl icke utbetalas ur andra medel än avkastningen av sparbankens fonder.

Till grund för lön, arvode eller annan ersättning må icke läggas årsvinsten eller rörelsens omfattning.

Sparbanks styrelse äger tillse, att bankens årliga avlönings- och övriga förvaltningsutgifter icke stiga till högre belopp än vad för ändamålsenlig skötsel av bankens rörelse är nödvändigt.

III Kap.

Insättning och uttagning av besparingar.

17 §.

Då penningar första gången insättas, bör beträffande den, till vars förmån insättningen göres, uppgift lämnas å namn och hemvist samt, där insättning göres för enskild person, å dennes näring ävensom födelse-tid, om denna är känd. Då insättning göres för minderårig, skola såvitt möjligt även föräldrarnas eller förmyndares namn uppgivas. Dessa uppgifter antecknas i sparbankens sparräkningsbok.

Åstundar den, som till förmån för annan insätter penningar, att dessa icke må kunna förrän efter viss tid uppsägas, eller önskar insättare, att penningarna skola utbetalas endast till viss person, göre därom förbehåll, då insättning första gången verkställles. Vill insättare göra annat förbehåll, ankommer det å sparbankens styrelse att pröva, huruvida förbehållet må godkännas.

18 §.

Vid första insättning av penningar skall åt insättaren avgiftsfritt givas motbok, var-till sparbankens stadgar bifogats. Har be-

träffande penningarnas utbetalning förbehåll gjorts, bör i motboken antecknas, att förbehåll är gjort.

Innestående medel utlämnas åt den, som innehar och uppvisar motboken, därest icke insättningen gjorts med förbehåll, att medlen utbetalas endast till viss person, i vilket fall endast denna eller dennas rättsinnehavare är berättigad att dem uppsäga och lyfta.

Uppstår tvivel därom, huruvida medlen tillhandakomma därtill berättigad person, kan sparbanken vägra att utbetala innestående medel åt person, som uppvisar motbok, men å vars namn insättningen icke är gjord.

Då insättning eller uttagning verkställs, införes beloppet i motboken; och böra två av sparbankens styrelseledamöter eller tjänstemän med sina namnteckningar bestyrka insättningen. Har den, som lyftat medlen, icke kvitterat uttagningen, skall ock denna på samma sätt bestyrkas.

19 §.

Äro penningar för minderårig, som fyllt femton år, insatta med förbehåll att endast denna är berättigad att lyfta medlen, är förmyndare icke berättigad att medlen uppsäga eller lyfta utan den minderåriges begivande. Penningar, som med enahanda förbehåll äro insatta för gift kvinnas räkning, är hennes man icke berättigad att uppsäga eller lyfta utan hustruns begivande, ändå att med avseende å makarnas förmögenhetsförhållanden skall tillämpas lag, som trätt i kraft före den 1 januari 1930.

20 §.

Sparbanks styrelse har rätt att påyrka, att motbok inom föreskriven tid skall mot bevis inlämnas till sparbanken för att med dess räkenskaper jämföras. Tillika bör räntan i motboken införas, därest sådant icke verkställts tidigare, och i sparbankens sparräkningsbok antecknas, att motboken varit

för jämförelse med räkenskaperna inlämnad och att räntan i motboken införts.

Yppas vid jämförelse av motboken med sparbankens räkenskaper skiljaktighet mellan motboken och räkenskaperna, skola de sistnämnda äga vitsord, därest icke någon omständighet förringar deras tillförlitlighet.

21 §.

Har motbok förkommit, bör motbokens ägare sådant hos sparbankens styrelse anmäla och tillika uppgiva när och under vilka omständigheter motboken förlorats. Styrelsen skall i sådant fall tillkännagiva om förlusten genom kungörelse, som på bekostnad av motbokens ägare skall offentliggöras en gång i landets allmänna tidningar. Har motbok icke tillrättakommit inom sex månader efter det efterlysning ägt rum, är motbokens ägare berättigad att lyfta sitt tillgodohavande, och motboken äger efter medlens utbetalande icke kraft emot sparbanken.

22 §.

Då minst tio år förflutit från utgången av det sista år, under vilket motbok för insättning eller uttagning företetts i sparbank eller anteckning i enlighet med 20 § gjorts, vare sparbankens styrelse berättigad att genom kungörelse i de allmänna tidningarna upphäva motbokens ägare att inom natt och år efter det kungörelsen offentliggjorts hos sparbankens styrelse anmäla sitt anspråk på tillgodohavandet. Framställs icke sådant anspråk, vare motbokens ägare sin talan emot sparbanken förlustig, och skall beloppet till sparbankens reservfond överföras. Styrelsen vare likväl obetaget att, därest densamma anser skäl därtill föreligga, medgiva återbetalning av pennin- garna även efter sagda tids förlopp.

23 §.

Sparbank må emottaga penningar till insättning mot särskilt kvitto, om vars undertecknande gälle, vad i 18 § 4 mom. fin-

nes stadgat beträffande insättnings be-
styrkande, och bör å sådant kvitto tydligt
antecknas, att penningarna icke utbetalas
emot detsamma. Dessa medel utbetalar
sparbanken endast åt räkningshavare eller
dennas rättsinnehavare.

24 §.

Sparbank vare berättigad att samla be-
springar genom att försälja sparmärken,
om vilka finansministeriet äger utfärda
närmare föreskrifter.

25 §.

Sparbank är skyldig att i sin affärs-
lokal genom anslag upplysa om sin inlå-
ningsränta.

IV Kap.

Sparbanks placeringar och annan rörelse.

26 §.

Sparbanks medel må endast placeras:

- 1) i lån, som skola återbetalas vid an-
fordran eller efter viss uppsägningstid;
- 2) i lån, som skola återbetalas efter viss
tid, ej överstigande sex månader;
- 3) i kontokurantlån, som skola betalas
efter viss tid eller efter viss uppsägningstid
eller vid anfordran;
- 4) i växlar, ställda å tre månader eller
kortare betalningstid;
- 5) i ouppsägbara amorteringslån, som
kunna å annan överlätas, till ett samman-
lagt belopp, motsvarande högst tio procent
av insättarnas tillgodohavanden vid utgån-
gen av föregående kalenderår;
- 6) i säkra allmänna penninginrättnin-
gar, vilka utöva sin verksamhet under
offentlig kontroll;
- 7) i obligationer, vilka enligt 33 § få
räknas till kassareserven; samt
- 8) i sådan sparbankerna tillhörig bank-
inrättnings aktier, som har till ändamål att
befrämja sparbankernas verksamhet, samt

vederhäftighet och betalningsberedskap,
dock till belopp, motsvarande högst hälften
av sparbankens egna fonder.

I punkterna 3 och 4 nämnda place-
ringar få, med undantag av krediter, som
beviljats statsverket, kommun eller försam-
ling, sammanlagt uppgå till högst tjugo
procent av insättarnas tillgodohavanden vid
utgången av närmast föregående årskvartal,
dock sålunda, att i växlar icke må placeras
mer än tio procent av förenämnda sam-
manlagda belopp av insättarnas tillgodo-
havanden.

Uppsägningstiden må icke överstiga tre
månader, förutom då säkerheten utgöres av
inteckning, i vilket fall uppsägningstiden
må utgöra högst sex månader.

27 §.

Kredit må beviljas endast emot sådan
skuldsedel eller förbindelse, till vars säker-
het lämnats inteckning i fast egendom,
handfången pant eller proprieborgen, för-
utom då låntagare är staten, kommun eller
församling. Inteckning i lösöre må av
sparbank godkännas som säkerhet för kre-
dit endast såsom tillskott till annan tryg-
gande säkerhet eller för skyddande av
sparbankens rätt.

Sparbank må icke till andra än nämnda
sammanslutningar bevilja kredit emot
växel, som skall betalas av växelgivaren
själv (egen växel).

I 26 § 5 punkten omnämnda amorte-
ringslån må beviljas endast staten, kom-
mun eller församling eller mot första in-
teckning till ett belopp, motsvarande högst
hälften av fastighetens gångbara värde.

Kredit emot handfången pant, proprie-
borgen och växel vare sparbank berättigad
att bevilja till ett sammanlagt belopp, mot-
svarande högst femtio procent av insättar-
nas tillgodohavanden vid utgången av när-
mast föregående årskvartal.

För kredit, som givits emot borgen, böra,
förutom gäldenären, vederhäftig samman-

slutning eller minst två fullt vederhäftiga personer ansvara.

28 §.

Sparbank må icke bevilja åt samme eller med varandra i väsentlig ekonomisk intressegemenskap förbundna kredittagare kredit i så stor omfattning, att därav kunde uppkomma fara för sparbankens vederhäftighet.

29 §.

Sparbank må icke bevilja kredit, för vars återbetalning samma sparbanks styrelsemedlem eller suppleant i styrelsen eller tjänsteman ansvarar, eller annan kredit, av vars beviljande förenämnda funktionärer i sparbanken hava väsentlig ekonomisk fördel.

Dock må med sparbanksinspektörens tillåtelse kredit av i föregående moment nämnt slag beviljas emot in-teckningssäkerhet till högst hälften av fastighetens gångbara värde eller av sparbanken själv utfärdad motbok eller sådana depositioner eller värdepapper, som sparbank vore berättigad att räkna till kassareserven.

30 §.

Sparbank må icke äga annan fastighet eller andel i fastighet än sådan, där sparbankens rörelse drives. Utan sparbanksinspektörens begivande må häri likväl icke nedläggas större belopp än tio procent av insättarnas tillgodohavanden vid utgången av närmast föregående årskvartal.

31 §.

Sparbank må till skyddande av sin rätt inköpa för dess fordran pantsatt eller utmätt egendom, men skall egendomen för-yttras, när så prövas lämpligt, och i varje fall så snart det kan ske utan förlust. Angående egendom, som på detta sätt kom-

mit i sparbankens besittning, skall sparbankens styrelse oförtövat göra anmälan hos sparbanksinspektören.

32 §.

Sparbank må upptaga kredit för fullgörande av sina förbindelser eller för fyl-lande av tillfälligt och kortvarigt penning-behov. Sådan skuld bör återbetalas så fort-ske kan och senast inom förloppet av ett år, räknat från dess upptagande, såvida icke sparbanksinspektören av särskild an-ledning beviljar längre betalningstid.

Lån må icke upptagas för utvidgande av sparbanks rörelse.

33 §.

Av sparbanks medel bör ett belopp, som motsvarar minst en tiondedel av insättar-nas tillgodohavanden vid utgången av när-mast föregående årskvartal, såsom kassa-reserv placeras i finska statsverkets eller andra obligationer, som av finansministe-riet för ändamålet godkännas, eller i säker allmän bankinrättning, som utövar sin verksamhet i stöd av förordningen av den 10 maj 1886 angående bankrörelse, som av bolag idkas. Depositioner med längre upp-sägningstid än sex månader må icke hän-föras till kassareserven.

Obligationer må i kassareserven uppta-gas högst till deras gångbara värde, obe-roende av deras inköpspris, nominella värde eller det värde, för vilket de upptagits i sparbankens räkenskaper.

Till kassareserven hörande depositioner och värdepapper få omsättas i penningar eller lämnas till säkerhet för lån endast till följd av uttagning av insatta medel eller för fullgörande av sparbankens övriga förbindelser eller för skyddande av spar-bankens rätt. Har sparbank i penningar omsatt eller till säkerhet för lån lämnat nämnda depositioner eller värdepapper eller någon del av dem, skall av sparban-kens tillgångar ett lika stort belopp så fort

ske kan och senast inom tolv månader åter placeras i sådana depositioner eller värdepapper eller användas till lånets gäldande.

34 §.

Emottager sparbank penningar till insättning å sådan räkning, från vilken penningar utbetalas emot check, eller beviljar lån genom att öppna sådan räkning, skall sparbank, förutom i 33 § föreskriven kassareserv, för inlösande av checker hålla täckning, vilken bör motsvara minst en femtedel av de belopp, som stå att lyftas å nämnda räkningar. Till denna täckning må räknas sparbankens kassa, de såsom kassareserv användbara depositioner och värdepapper, vilka icke räknats till den i 33 § 1 mom. nämnda kassareserven samt de belopp, som vid anfordran stå att lyftas å de av sparbanken i annan bankinrättning öppnade räkningar.

Vad i 33 § 2 mom. är stadgat angående hänförande av obligationer till kassareserven, gälla även deras upptagande såsom i denna paragraf omnämnd täckning.

Har för checkkonton avsedd täckning nedgått under i denna paragraf stadgat belopp, bör densamma så fort ske kan höjas till detta belopp.

35 §.

Sparbank må förmedla utbetalningsorder samt verkställa inkasseringar.

Sparbank äge rätt att uthyra tresorffack och emottaga till förvaring slutna depositioner.

36 §.

Sparbank må icke förbinda sig till växelansvarighet förutom vid försäljning av växlar, som densamma diskonterat, eller vid upptagandet för eget behov av kredit hos sparbankerna tillhörig bankinrättning.

Sparbank må icke heller ikläda sig borgen för fullgörande av främmande förbindelse.

V Kap.

Sparbanks fonder och användning av sparbanks vinst.

37 §.

Sparbanks egna fonder böra sammanlagt uppgå till minst tio procent av de i 27 § 4 mom. nämnda placeringars sammanlagda belopp enligt senaste bokslut.

38 §.

Då det för fortsättande eller utvecklande av sparbanks verksamhet visar sig nödigt att åt densamma samla en tillskottsfond, ankommer det å principalerna, att på framställning av sparbankens styrelse besluta om bildande av sådan fond. Då medel insamlas för detta ändamål, bör teckning ske å lista, upptagande sparbankens bilans samt vinst- och förlusträkning för senaste år jämte av sparbankens styrelse uppgjord och av sparbanksinspektören godkänd redogörelse över sparbankens ställning ävensom uppgift därom, huruvida och på vilket sätt ränta å tillskottsfonden erlagges.

Tillskottsfonden återbetalas, under beaktande av att bankens grundfond icke minskas och att sparbankens egna fonder icke nedgå under det i 37 § föreskrivna belopp och att icke samma år återbetalas mer än ett belopp, som motsvarar hälften av föregående års nettovinst.

Å tillskottsfonden kan, på sätt i samlingslistan angivits, erläggas ränta icke överstigande för tiden gällande högsta sparränta.

39 §.

Den nettovinst, som å sparbanks rörelse uppkommit, skall användas till bildande och ökande av en reservfond.

Ur reservfonden betäckes, i den mån räkenskapsårets vinst ej därtill förslår, sådan förlust, vars ersättande ej kan anses åligga sparbankens styrelse eller någon dess tjänsteman.

Principalerna vare berättigade att på framställning av sparbankens styrelse anslå högst tio procent av föregående års nettovinst att, på sätt av principalerna bestämmes, användas för befrämjande av sparsamhet företrädesvis bland mindre bemedlade eller till välgörande och allmännyttiga ändamål, dock ej till sådana, vilka kommun eller församling är pliktig att medelst beskattning av sina medlemmar tillgodose, och högst fem procent till bildande av en pensionsfond för sparbankens tjänstemän samt deras änkor och minderåriga barn eller till förstärkande av sådan fond. Stiga sparbanks grundfond och reservfond sammanlagt till minst tjugo procent av de i 27 § 4 mom. omnämnda placeringarnas sammanlagda belopp enligt senaste bokslut, kan till befrämjande av sparsamhet eller till allmännyttiga och välgörande ändamål användas högst tjugo procent av årets nettovinst. Vinstmedel må likväl icke till här omförmälda ändamål beviljas, innan möjligen bildad tillskottsfond och insamlad grundfond, om vars återbärande förbehåll gjorts, jämte å dem tilläventyrs utgående ränta återbetalats.

40 §.

Sedan sparbanks grund- och reservfonder sammanlagt uppgått till tio gånger beloppet av grundfonden jämte därå tilläventyrs förbehållen ränta, kan sparbanks grundfond, i fall förbehåll därom gjorts i stadgarna, återbetalas, såvida icke dessa fonder genom återbetalningen nedgå under det i 37 § stadgade beloppet. Ränta må ej gottskrivas grundfonden eller utbetalas för längre tid än tio år eller överstiga sex procent om året, ej heller må ränta på ränta beräknas. Räntan gäldas samtidigt med kapitalet.

Åt sparbank insamlad tillskottsfond bör gäldas, innan grundfonden eller del därav återbetalas.

VI Kap.

Sparbankernas säkerhetsfond.

41 §.

I syfte att trygga sparbankernas vederhäftighet och insättarnas tillgodohavanden böra samtliga sparbanker i landet äga en gemensam fond, som benämnes sparbankernas säkerhetsfond.

42 §.

Till säkerhetsfonden skall varje sparbank i garantiavgift årligen erlægga femton penni för varje tusen mark av sina förvaltade medel vid föregående räkenskapsårs utgång.

Erläggandet av garantiavgifter upphör, då fondens kapital vuxit till den storlek, att det motsvarar en procent av totalsumman förvaltade medel i sparbankerna. Skulle denna proportion senare nedgå, skola garantiavgifterna åter erläggas intill dess fonden blivit så stor, som ovan är sagt.

Till i denna paragraf avsedda förvaltade medel räknas sparbanks egna fonder och insättarnas tillgodohavanden å spar- och sådana räkningar, å vilka penningar kunna lyftas å check, så ock å för sparbank med stöd av 32 och 36 §§ upptagen skuld.

43 §.

Säkerhetsfonden äges av sparbankerna.

Sparbank må ej göra anspråk på avskiljande av sin andel i fonden eller överlåta den till annan. Ej heller må sådan andel upptagas såsom tillgång i sparbanks räkenskaper.

Överskottet av räntan å fonden skall, sedan förvaltningskostnaderna avdragits, läggas till kapitalet, därest fonden icke uppnått den storlek, som i 42 § 2 mom. sägs. I annat fall skall överskottet fördelas mellan sparbankerna i förhållande till envars andel i fonden.

44 §.

Med säkerhetsfondens medel stödas sparbanker, vilka lidit så stora förluster, att de borde inställa sin verksamhet, men vilka dock böra anses livskraftiga.

Därjämte må ur fonden efter prövning ersättas tillgodohavanden, vilka insättare äga hos sparbank, som trätt i likvidation, för såvitt dess tillgångar icke förslå till deras gäldande.

45 §.

Understöd, varom i 44 § 1 mom. stadgas, skall jämte ränta återbetalas till säkerhetsfondens, och beviljas understöd blott i det fall, att för återbetalningen av detta jämte förskriven ränta erhålles säkerhet, som kan godkännas.

Innan understöd utgives, bör konstateras, att sparbankens styrelseledamöter och funktionärer icke äro skyldiga till förlusterna eller att de, såvitt de enligt lag äro för dem ansvariga, ersatt dem eller ställt för deras ersättande säkerhet, som kan godkännas, eller att ersättning på grund av medellöshet icke kan av dem erhållas.

Har frågan om styrelseledamöters eller funktionärers ersättningsskyldighet blivit tvistig, kan för fortsättande av sparbankens verksamhet erforderligt bidrag beviljas redan innan sagda fråga blivit av domstol avgjord, likväl på villkor, att sparbanken icke avstår från sin rätt till lagenlig ersättning.

46 §.

Innan ur sparbankernas säkerhetsfond erhållet understöd jämte ränta återburits, må sparbanks nettovinst icke användas till i 39 § 3 mom. nämnda ändamål.

Träder sparbank, som erhållit understöd, i likvidation, må till återbetalning av understöd användas endast de tillgångar, som återstå, sedan sparbankens övriga förbindelser blivit fullgjorda.

47 §.

Fonden förvaltas av en delegation och en direktion.

Finansministeriet äger tillsätta en medlem i direktionen.

48 §.

Fondens stadgar samt av delegationen föreslagna ändringar i desamma fastställas av finansministeriet.

VII Kap.

Bokföring och revision av räkenskaperna samt offentlig tillsyn.

49 §.

Sparbanksstyrelse bör tillse att sparbankens kassa och värdehandlingar förvaras i brandfritt, med minst två olika lås försett valv eller kassaskåp, vars nycklar skilda personer omhänderhava. Likaså böra böckerna för löpande och föregående år förvaras i brandfritt valv eller kassaskåp.

Varje gång inbetalning till eller utbetalning ur sparbankens kassa äger rum, bör anteckning därom göras i två skilda kassaböcker, vilka skilda personer föra oberoende av varandra och med stöd av vilka den kontanta kassan skall granskas vid utgången av varje dag sparbanken öppenhållits.

50 §.

Bokslut, som fullständigt bör utvisa sparbankens ställning, skall upprättas för kalenderår, och bör därvid iakttagas, att tillgångarna icke upptagas i räkenskaperna till högre än deras faktiska värde och att av vinst- och förlusträkningen framgår, vilka avskrivningar verkställts samt av hurudana placeringar de föranletts.

51 §.

Revision av sparbanks förvaltning och räkenskaper skall årligen förrättas. Revisorerne skola granska sparbankens kassa,

kredithandlingar, värdehandlingar, verifikationerna samt räkenskaper och protokoll. De böra avgiva utlåtande angående bokslutets riktighet, placeringarnas säkerhet och huruvida sparbanken förvaltats enligt lag och sparbankens stadgar. Över revision skall föras protokoll, vari upptecknas iakttagelserna beträffande sparbankens förvaltning och därav föranledda anmärkningar. Protokollet överlämnas jämte revisorernas utlåtande till sparbankens styrelse.

Revisorerna åligger dessutom att åtminstone en gång om året, utan att tiden härför på förhand uppgivits, verkställa inventering av sparbankens kassa och värdehandlingar. Även över denna inventering skall protokoll föras med iakttagande av vad i 1 momentet om revisionsprotokoll är stadgat.

52 §.

Sparbankernas verksamhet övervakas av finansministeriet med tillhjälp av sparbanksinspektörer.

53 §.

Sparbanksinspektör må icke vara styrelseledamot eller tjänsteman i sparbank eller annan penninginrättning.

Inspektör må icke upptaga lån eller annan kredit i sparbank eller åkläda sig ansvarighet för sådan kredit.

54 §.

Då inspektör vill verkställa undersökning av sparbanks förvaltning, skola sparbankens räkenskaper och protokoll, kassa samt värdehandlingar hållas för honom tillgängliga.

Sparbanksinspektör är berättigad att, då han så nödigt finner, sammankalla sparbankens principaler eller styrelse. Vid principalernas och styrelsens sammanträden samt vid revision av räkenskaperna är sparbanksinspektör berättigad att närvara och deltaga i överläggningarna samt till pro-

tokollet göra de anmärkningar, vartill han anser skäl föreligga.

55 §.

Strider beslut, som av sparbankens styrelse eller principaler fattats, emot lag eller sparbankens stadgar eller befinnes det samma medföra fara för sparbankens säkerhet eller kränka insättarnas rätt, äger sparbanksinspektören befogenhet att förbjuda dess verkställighet. Har sådant beslut redan verkställts, kan sparbanksinspektören förplikta sparbankens styrelse att vidtaga åtgärd för ernående av rättelse.

56 §.

Har vid sparbanks förvaltning yppats oskicklighet, vårdslöshet eller missbruk, kan finansministeriet, på framställning av sparbanksinspektören, för övervakande av sparbankens skötsel i enlighet med sparbanksinspektörens anvisningar tillsvidare tillätta en särskild ombudsman, om vars arvode samt därom, av vem detsamma skall erläggas, finansministeriet äger bestämma.

57 §.

Över beslut av sparbanksinspektör må besvär anföras hos finansministeriet inom trettio dagar efter erhållen kännedom om beslutet.

58 §.

Å finansministeriet ankommer att utfärda närmare föreskrifter angående sparbankernas bokföring och den offentliga tillsynen över deras verksamhet.

VIII Kap.

Avbrytande av sparbanks verksamhet och sparbanks upplösning.

59 §.

Har sparbank lidit så stora förluster, att hälften av dess egna fonder gått förlorad, eller finnes giltig anledning be-

fara, att förlusterna skola uppgå till sådant belopp, bör styrelsen därom omedelbart anmäla hos sparbanksinspektören, på vars framställning finansministeriet, därest icke nödigt understöd genast erhålles ur sparbankernas säkerhetsfond eller av inspektörens godkänd säkerhet ställes, äger rätt att förordna, att emottagning av insättningar och utbetalning av penningar, utom för bestridande av utgifter för bankens förvaltning, ofördröjligen skall avbrytas.

Då sparbanks verksamhet avbrutits, böra sparbankens principaler omedelbart sammankallas för att fatta beslut om fortsättande av sparbankens verksamhet eller sparbankens upplösning; och skall sparbanken, såvida icke tillskottsfond eller understöd ur sparbankernas säkerhetsfond till erforderligt belopp inom av sparbanksinspektören utsatt tid anskaffas, stängas och försättas i likvidation.

Om föreskriften i 1 momentet icke iakttages eller om beträffande sparbank, som enligt 2 momentet bör försättas i likvidation, denna åtgärd icke vidtages, äro de till sådan försummelse skyldiga en för alla och alla för en ansvariga för sparbankens förbindelser.

60 §.

Beslut om sparbanks upplösning i andra fall än det, som omnämnes i 59 §, om dess anslutning till annan sparbank eller dess delning i flere bör fattas i den ordning, som i 6 § stadgas.

Därom, huru förfaras bör vid sparbanks anslutning till annan sparbank eller vid dess delning i flere självständiga sparbanker, utfärdas av finansministeriet i varje särskilt fall närmare föreskrifter. Sparbank må icke förenas med penninginrättning av annat slag.

61 §.

Då sparbank försatts i likvidation eller beslut om dess upplösning fattats, skall

finansministeriet för utredning av sparbankens angelägenheter förordna en eller flere syssломän, vilkas arvode av finansministeriet fastställles.

Sparbankens styrelse bör utan dröjsmål åt syssломännen överlämna sparbankens egendom samt åt dem avgiva redogörelse över sin förvaltning under den tid, för vilken anvarsfrihet icke beviljats.

62 §.

Syssломännen äga ofördröjligen utverka årsstämming å sparbankens okända borgenärer.

Sedan sparbankens förbindelser erlagts eller för dem reserverats medel, bör i främsta rummet tillskottsfonden jämte ränta och därefter grundfond, som insamlats med förbehåll om återbetalning, jämte ränta återbetalas.

Syssломännen, vilkas verksamhet övervakas av sparbanksinspektören, böra avgiva slutlig redovisning till finansministeriet. Då denna redovisning godkänts, anses sparbanken upplöst.

Uppstår enligt den slutliga redovisningen överskott, bör detta användas inom den eller de kommuner, från vilka bankens insättningar huvudsakligen influtit, för sådana sparsamheten befrämjande eller välgörande och allmännyttiga ändamål, som omnämnes i 39 §. Om överskottets användning må principalerna eller, såvida dessa icke längre uppgå till beslutfört antal, kommunalfullmäktige i den kommun, där sparbankens hemort är belägen, förordna; och bör principalernas eller kommunalfullmäktiges beslut underställas finansministeriet för fastställelse.

63 §.

Har sparbanks egendom upplåtits till konkurs och uppstår efter konkursen överskott, skall detta användas på sätt i 62 § stadgas.

IX Kap.

Särskilda föreskrifter.

64 §.

Sparbank underlyder i mål, beträffande vilka i lag ej annorlunda stadgas, under rätten i dess hemort.

65 §.

Sparbanks principaler, styrelsemedlemmar, fullmäktige och verkställande direktör äro underkastade ansvarighet för sparbanken anförtrödda medel efter de grunder, som enligt allmän lag gälla för sysslomän.

66 §.

Sparbanks principal, styrelsemedlem, fullmäktig, revisor, verkställande direktör eller annan tjänsteman i sparbank skall hemlighålla vad han i sin tjänsteverksamhet erfarit om sparbankens eller dess kunders affärsförhållanden och må icke lämna upplysning därom åt annan än därtill berättigad myndighet.

Den, som bryter emot detta stadgande, straffes med böter.

Finansministeriet utfärdar föreskrifter angående den tystnadsplikt, som åligger sparbankerna övervakande myndighet.

67 §.

Har sparbanks principal, styrelsemedlem, fullmäktig, revisor eller verkställande direktör vid sin tjänsteutövning icke ställt sig lag, sparbankens stadgar eller sparbankerna övervakande myndighets vederbörligen givna föreskrifter till efterrättelse, kan finansministeriet vid vite tillhålla honom att fullgöra sin skyldighet samt fälla till sådant vite.

68 §.

Med böter eller fängelse i högst sex månader straffes, därest handlingen icke

enligt strafflagen är belagd med strängare straff:

1) medlem i sparbanks styrelse, fullmäktig eller verkställande direktör, som mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift om sparbankens ställning eller förvaltning och sålunda vilselett myndighet eller förorsakat skada åt insättare;

2) sparbanks revisor, som avsiktligt lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att göra anmärkning angående bristfällighet eller missbruk, som av honom förmärkts; samt

3) sparbanks principal eller styrelsemedlem, vilken medverkat i fattande av beslut om fortsättande av sparbanks verksamhet, ehuru sparbankens verksamhet bort avbrytas eller sparbanken försättas i likvidation.

69 §.

Enligt denna lag straffbar förbrytelse må icke åtalas av allmän åklagare, om ej målsägande eller sparbanksinspektör anmält brottet till åtal.

Sparbanksinspektör är berättigad att, då han anser insättarnas fördel sådant fordra, å sparbanks vägnar väcka ersättningstalan emot sparbankens principaler eller styrelsemedlemmar.

70 §.

Denna lag, varigenom lagen om sparbanker av den 18 oktober 1918, lagen om ändrad lydelse av sagda lag av den 21 december 1923 och lagen om sparbankernas säkerhetsfond av den 30 december 1924 upphävas, träder i kraft den 1 januari 1932.

71 §.

Denna lags föreskrifter skola tillämpas även på vid dess ikraftträdande förefintliga sparbanker, dock med iakttagande av följande övergångsstadganden.

1) Sparbank vare pliktig att inom två år, räknat från denna lags ikraftträdande, ändra sina stadgar i överensstämmelse med denna lag samt å dem utverka finansministeriets fastställelse.

2) Sparbank, vars egna fonder sammanlagt uppgå till mindre belopp än i 3 § 3 mom. och 37 § säges, bör inom förloppet av fem år, räknat från den dag denna lag trätt i kraft, bringa dessa fonder till stadgat belopp genom att öka grund- eller reservfonden eller genom att anskaffa en tillskottsfond eller genom placering av sina medel på sätt i 37 § förutsättes.

3) Sparbank, som vid denna lags ikraftträdande bedriver i 4 § 13 och 17 punkterna nämnd rörelse, men vars egna fonder äro mindre än i 4 § sista mom. stadgas, bör inom tre år bringa sina egna fonder i överensstämmelse med sistnämnda stadgande eller avstå från bedrivande av i sagda lagrum omnämnd rörelse.

4) Sparbank, som placerat sina tillgångar annorlunda än i 26 § och 27 § 4 mom. stadgas, bör inom förloppet av fem år, räknat från den dag denna lag trätt i kraft, placera sina tillgångar i enlighet med nämnda stadganden.

Helsingfors den 17 juli 1931.

Republikens President

P. E. SVINHUFVUD.

Finansminister Kyösti Järvinen.

Justitieministeriets beslut

angående fastställande av ny avlöningsstat för vissa befattningshavare
i S:t Michels stad.

Utfärdat i Helsingfors den 15 juli 1931.

Sedan stadsfullmäktige i S:t Michels stad vid sammanträde den 4 juni 1931 godkänd ny avlöningsstat för vissa befattningshavare i sagda stad, har Justitieministeriet på stadsstyrelsens därom gjorda framställning vid denna dag skedd föredragning fastställt sagda avlöningsstat till följande delar:

Avlönings- klass.	Befattningshavare.	Grundlön i Året. Mark. ¹⁰⁰
XXVIII	Justitierådman	48,000:—
XIX	Magistratsnotarie	20,400:—
XV	Magistratskanslist	12,900:—
XX	Stadsfogde	22,500:—
XVII	Stadsfiskal	16,500:—

Justitierådsmannen är skyldig att framdeles i samband med eventuellt skeende ny arbetsfördelning även underkasta sig ny lönereglering.

Helsingfors, den 15 juli 1931.

T. f. justitieminister
minister *Ernst von Born*.

Av ovannämnda tjänster äro justitierådsmans-, magistratsnotarie- och magistratskansliststjänsterna huvudsysslor samt stadsfogde- och stadsfiskalstjänsterna bisysslor. Utöver ovannämnda grundlön tillkommer justitierådsmannen, magistratsnotarien och magistratskanslisten ålderstilläg för fyra årsperiod, fyra särskilda gånger, justitierådsmannen varje gång med fem procent samt magistratsnotarien och magistratskanslisten varje gång med sex procent av grundlönen.

T. f. yngre regeringssekreterare *Toivo Järvinen*.

föreligger vidkommande denna, samt på sparbanksinspektionen givetvis bör tillämpas enahanda princip som beträffande bankinspektionen, får landskapsnämnden vördsamt föreslå, att Landstinget ville besluta om antagande av rikets lag om sparbanker med ändringar i enlighet med nedanstående förslag:

"på framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit att såsom landskapslag gälla i landskapet Åland rikets

L a g

om sparbanker, given den 17 juli 1931, med ändringar av den 31 december sagda år och den 17 mars 1933, dock sålunda

att övervakningen av i landskapet verkande sparbanker övertages av landskapsnämnden med biträde av den sparbanksinspektör, som härtill av finansministeriet förordnas;

att den beslutanderätt och fastställelserätt, som enligt lagen utövas av finansministeriet, tillkommer landskapsnämnden, som likväl innan beslut i ärende fattas, bör hos finansministeriet över detsamma inhämta yttrande;

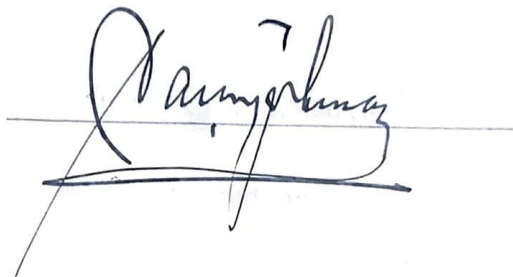
att där enligt lagen viss åtgärd eller utfärdande av föreskrift bör av finansministeriet vidtagas, skyldigheten härtill, efter ministeriets hörande, ankommer å landskapsnämnden;

att där redovisning bör avgivas till eller beslut underställas finansministeriet, landskapsnämnden träder i ministeriets ställe, ävensom

att av nämnden i sparbanksärende fattat beslut bör meddelas finansministeriet till kännedom.

Mariehamn den 14 februari 1935.

På landskapsnämndens vägnar:

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "O. J. Järnberg", written over a horizontal line.A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Werner von Heide", written over a horizontal line.